

SHRI SHIVAJI EDUCATION SOCIETY, AMRAVATI'S

SHRI SHIVAJI ARTS, COMMERCE AND SCIENCE COLLEGE, MOTALA

(NAAC Re-accredited with C Grade with CGPA 1.86)

ISO 9001: 2015 Certified College

3rd Cycle Assessment & Accreditation by NAAC

CRITERION – VII INSTITUTIONAL VALUES AND BEST PRACTICES

QlM - 7.1.3

Green audit/environmental audit report from recognized bodies

(NAAC Re-accredited with C Grade with CGPA 1.86)

O College Code: 317 O E-mail: ssacscm317@gmail.com O Website: www.sscmotala.ac.in O Cell No.: 9422945519 O

Shri. Harshvardhan P. Deshmukh President Shri. Shivaji Education Society, Amravati

Dr. Gajanan N. Jadhao M.A., Ph.D., B.Ed. Principal

Outward No. SSACSCM/.....

Date: 20/05/2023

Declaration

This is to certify that the information, reports, true copies of the supporting documents, numerical data, etc. furnished in this file have been verified by the IQAC and the Head of the Institution. The data is found correct.

Hence the certificate.

7.1.3 Green audit/environmental audit report from recognized bodies.

Green Audit:

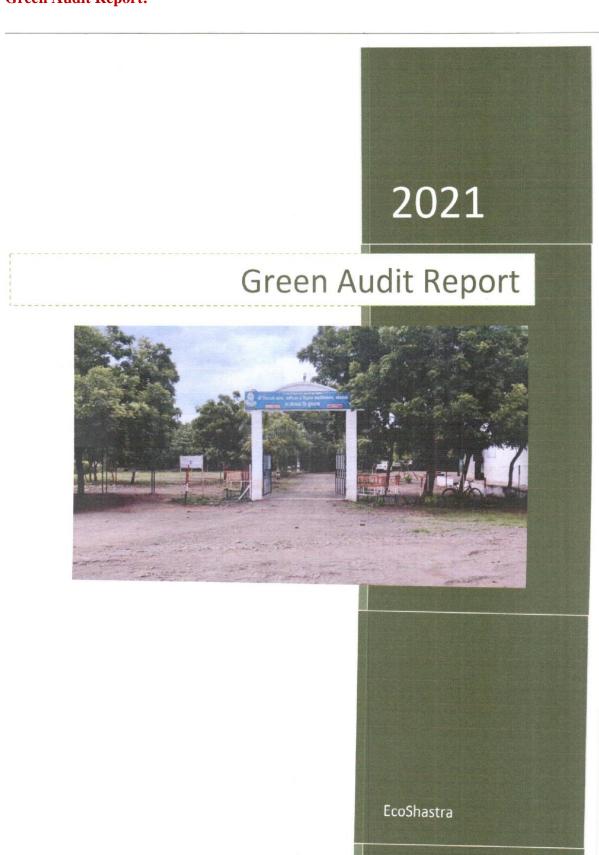
Green Audit was conducted to analyze environmental practices within and outside of the college, which will have an influence on the eco-friendly environment. It evaluates the actual scenario at the campus as per the policy document of the Institute. It was initiated to inspect the work conducted within the college whose movements can cause hazards to the health of inhabitants and the environment. Through Green Audit, one gets a direction as to how to improve the condition of the environment and there are various factors that have determined the growth of carrying out Green Audit.

Green audit can be a useful tool for a college to determine how and where they are using the most energy or water or resources; the college can then consider how to implement changes and make savings. It can also be used to determine the type and volume of waste, which can be used for a recycling project or to improve a waste minimization plan. It can also create health consciousness and promote environmental awareness, values, and ethics. It provides staff and students with a better understanding of the green impact on campus. A clean and healthy environment aids effective learning and provides a conducive learning environment.

Green Audit has been done EcoShastra Consultancy and Services, Near Someshwar Science College, Someshwarnagar, Baramati, Dist. Pune (Maharashtra), a government-recognized private agency and Department of Botany and Zoology. The methodology comprised insight inspection, data collection, evaluation, computation, conducting a physical survey, and review of relevant documentation.

External Green Audit/Environment Audit/Energy Audit Report (Web Links):

Sr. No.	Title	Link
1	Green Audit Report	http://sscmotala.ac.in/pdf/Green_Audit_Report.pdf
2	Energy Audit Report	http://sscmotala.ac.in/pdf/Energy_Audit_Report.pdf

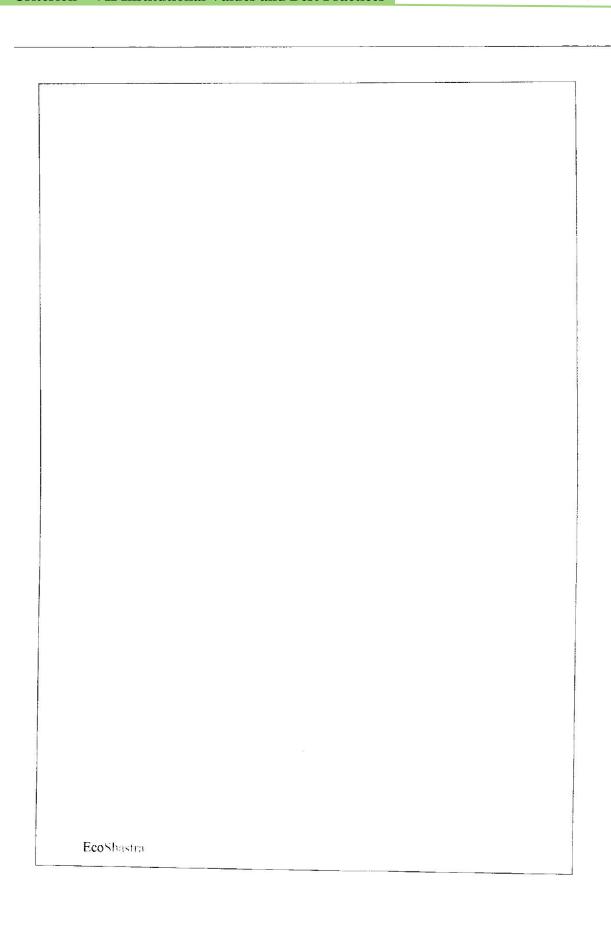
Shri Shivaji Education Society Amaravati's Shri Shivaji Arts, Science and Commerce College, Motala (MS)

Green Audit Report

Submitted by

Shri Shivaji Education Society, Amravati's Shri Shivaji Arts, Science & Commerce College, Motala.

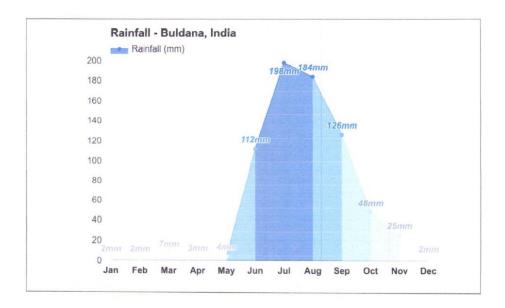
Shri Shivaji Education Society, Amravati, was founded in 1932, by Late DR. Punjabrao Deshmukh, the first agriculture minister of independent India, and a member of the "Constitution Draft Committee" for the Government of India. It is one of the premier institutions of higher education in the Vidarbha region. It is worth mentioning that, under its canopy, there are in all 277 institutions including Medical, Agriculture, Engineering, Science, Law, Education as well as Higher Secondary Schools, High Schools, Middle Schools, and Primary Schools. The society has bagged many prestigious awards from the state government in recognition of its dedication to the field of education.

Shri Shivaji Arts, Science and Commerce College, Motala was established in 1990 under the guidance of a great visionary, academician and first agriculture central minister of independent India Dr. Panjabrao alias Bhausaheb Deshmukh. In the beginning it was providing only for maleducation in the faculty of Arts and Commerce. With the view to the importance of science and technology, the faculty of science was introduced in 2009 and in the same year the name of Arts and Commerce college was changed as Shri Shivaji Arts, Commerce and Science College Motala. Since the inception of science stream we started continuously taking serious efforts to provide education through science faculty to the poor and deprived students. It has very competent teaching staff in all departments as well as well-equipped science laboratories, computer department and rich and Central library, very beautiful neat and clean campus, women hostel, well developed oxygen park, botanical garden and 200m track for morning Walkers. The NCC and NSS unit which imparting the sense of social responsibility among all the students and also having Y.C.M.O.U. center. It always attempts to provide quality education to the students who are coming from all walks of life. Today it is the premier and multi- faculty educational center affiliated to Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati.

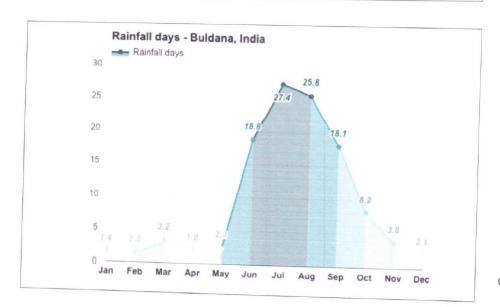
EcoShastra

age 1

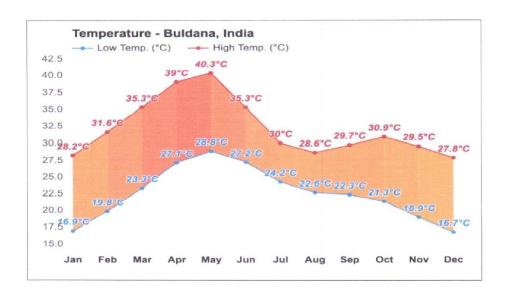
Average Rainfall (in mm) in Buldana (Last 50 Years)

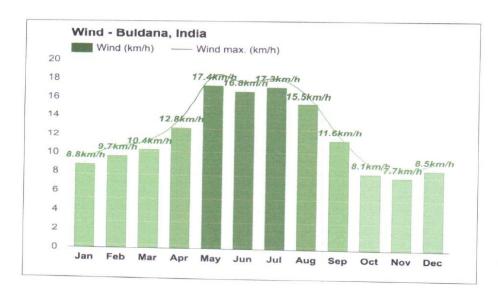
Rainfall in Akola- Average Rainfall Days per month (Last 50 Years)

The average temperature in Akola

Average Wind Speed in Akola

Sage,

Certificate

This is to certify that **'EcoShastra'**, has conducted the Energy Audit of **'Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College, Motala'**. It has been observed that the campus has taken initiatives to implement various Energy Efficiency Measures (ECM's) by identifying various energy Conservation Opportunities (ECO's) to conserve electrical energy.

Certified issued in: September 2021 Certificate valid till: August 2024

mey S. Mahadik

Energy Auditor

Dr. H. S. Patil Lead Auditor

Green Audit Committee

Sr. No.	Name	Designation
1.	Dr. S. H. Pande	Chairman (Principal)
2.	Dr. H. S. Patil	Lead Auditor
3.	Mr. D. B. Channekar	Coordinator
4.	Dr. P. A. Theng	Internal Green Auditor
5.	Mr. S. P. Thombare	External Green Auditor
6.	Mr. S. S. Sakhare	Green Audit Expert

age 5

Solid Waste Audit

9age

. Solid Waste Audit

Introduction:

Shri Shivaji Arts, Science and Commerce College, Motala is an environment-friendly educational institute, and for any Environment-friendly institute, Solid Waste Audit is considered as a crucial part. In educational institutes like Shri Shivaji College, Paper, chalk, Polythene, Glass, and Biomass are the major constituents for solid waste production. Although Paper, Chalk, and Biomass wastes are considered Bio-degradable wastes, their production is directly or indirectly depends on the environment and their inappropriate management can raise environmental issues e.g. this waste can alter the water quality of a stream if it goes into the local water stream. Solid waste auditing gives an actual idea about solid waste generations in the campus and management strategies followed by the college. In this report, studies were carried out to analyze the solid waste profile of the college and corresponding waste management techniques.

Aims and objectives:

- i. To calculate total solid waste generation on the campus.
- ii. To classify solid waste according to categories and places.
- iii. To analyze the obtained data and find key solid waste generation places.
- iv. To discuss present-day Waste-Management Strategy of the campus
- v. To issue appropriate recommendations considering different parameters like solid waste generation, management strategies, etc.

Page 7

Methodology:

1. Data collection:

While collecting data, solid wastes like papers, polythene, glass, chalks, etc. are stored separately in a dustbin for a week for each mentioned place and weighed on a balance at end of the week. Solid waste like kitchen and food waste are weighed each day and disposed of, the data of all seven days are added and represented separately.

2. Data analysis:

The obtained data is represented in tables and analyzed in excel by pie diagrams and bar diagrams.

3. Comment on Recommendations:

The comments have been made considering the number of stakeholders, the amount of total waste generation, the present-day waste disposal method, and research has been done to recommend more efficient methods of solid waste management.

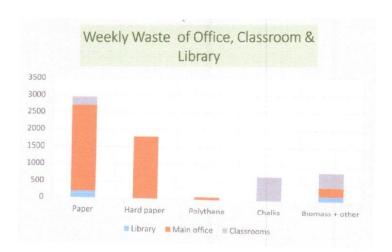
Sage

Observations:

Solid Waste Accounting by Weight

Place	Paper	Hard paper	Polythene	Chalks	Biomass -
Library	200				150
Main office	2500	1800	75		250
Classrooms	250			700	425
Total	2950	1800	75	700	825

TABLE 1 Weekly Waste of Offices, Classrooms & Library in Grams

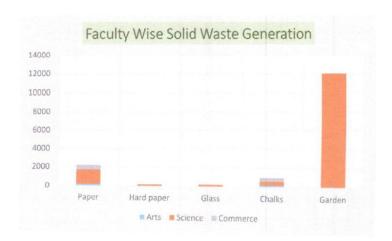

Page

Green Audit Report

Departments	Paper	Hard paper	Glass	Chalks	Garden
Arts	200			200	
Science	1500	200	250	450	12000
Commerce	500			350	
Total	2200	200	250	1000	12000

TABLE 2 Weekly Faculty Wise Solid Waste Generation of College in Grams

age 10

Conclusion:

Garden waste (biomass), Paper, and hard paper waste are the major constituents of solid waste generation on the campus. Hard Plastic, and Chalk waste are the minor components of solid waste generation. After detailed studies, we can conclude that the campus has a negligible amount of polythene generation.

Discussion:

Shri Shivaji Arts, Commerce and Science College, Motala a well-known institute in Buldhana district. The institute is famous for conducting curriculum-based activities and delivering social, moral, and ethical values to its stakeholders. As an environment concerned institute, college knows Solid waste, the most common type of waste in an educational institute, should be managed properly. So college has built two the Vermi-Compost Manure Plants of 12ft L × 4 ft W × 2 ft H each. The garden waste which is the major component of solid waste generation and other kind of organic waste is collected, segregated, and transferred to the Vermi-Compost plant.

The less polythene generation in the campus is a result of timely awareness programs conducted on the campus.

Paper waste ranks second in the total solid waste generation index of the campus. Key sources for paper waste generation are the office, and science departments. The potential paper waste source in any educational institute is library so keeping this in mind and to reduce paper waste generation in library Shri Shivaji Arts, Science and Commerce College, Motala has adopted an advance library management software.

Page 1

Recommendations:

1. Paperless Campus:

- i. The steps like preference should be given to cloud storage against hardcopy prints for storing office-related documents and paper.
- ii. The surveys and tests can be conducted on online platforms like Google forms.

 $^{Page}12$

Water Audit

Page 13

2. Water Audit

Introduction:

Water is the prime important constituent of life. The quality of water and availability of water are the factors that define the health of the system. In education institutes having science faculty, PG departments, and research center, the amount of chemical mixed wastewater generation is considerable. In the institute like Shri Shivaji Arts, Science and Commerce College, Motala which is having around 1073 stakeholders, it is necessary to build appropriate water storage systems, check on the water demand, ensure efficient use of water and develop appropriate wastewater management system. The campus of Shri Shivaji College of Arts, Science and Commerce, Motala, holds several trees, and a toilet which are key sink areas for non-potable water. Whereas water purifiers in the campus, is major potable water storage systems. All the detailed study regarding water system of the campus is reported in this report.

Aims and objectives:

- To describe the water storage system of the campus in great detail.
- To estimate the total potable and non-potable water demand of the campus.
- To compare data regarding water storage systems and estimated water demand.
- To recommend specific techniques to use water efficiently.

14 Jage 14

Methodology:

1. Data Collection

i. Water storage system:

The water storage system of the college is documented by organizing broad interviews with the college staff and spot inspection by audit experts.

ii. Potable and non-potable water demand:

For estimating the water demand of the campus, surveys are carried among all the stakeholders and staff by the digital way (Google forms), the collected data is then analyzed and represented in Microsoft Excel.

iii. Wastewater management system:

The data on the wastewater management system is collected by visiting the places on the campus by audit experts.

2. Data Analysis

The collected data from digital surveys, interviews, and spot visits is then analyzed by MS-Excel and represented in suitable diagrams.

3. Comments and Recommendations

The comments and recommendations have been made considering the number of stakeholders, the total water demand, water storage system, wastewater generation, and wastewater management system.

'age 15

Green	Audit	Report
0.0011	Lucit	TCDOL (

Observations:	371000-10	 		70.0	

Water storage details:

Sr. No.	Non-Potable Water Storage System	Capacity in Litres
	Campus (including toilet)	10 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 0
1	Adminstrative Building	1000
2	Science Building	2000
3	Humanities and Library Building	1000
4	Toilets	1000
	Total	5000

Sr. No. Potable Water Storage System		Capacity in Litres
	Campus	
1	Humanities Building	1000
2	Science Building	500
	Total	1500

age 16

WATER USAGE

Water users	Number	
Students	1044	
Teaching staff	22	
Non-teaching staff	7	
Total	1073	

The total number of taps:

Toilets, washrooms, garden, departments (Science lab)

Sr. No.	Place	Number of taps
1	Science Lab	22
2	Washroom	20
3 Garden		6
6	Toilets	11
	Total	59

age 17

Calculations:

1. Non-Potable Water Demand: (excluding laboratory use)

Per Head Non-Potable Water Demand Calculated by analyzing data of personal individual water use collected by Google Forms.

Net Non-Potable Water Demand is: 04 Lit/head/day

Number of Users = 1044

Total Non-Potable Water Demand = 4176 Lit/day

Total Non-Potable Water storage system capacity= 5,000 lit

Discussion: After considering water flow to the laboratory and garden including leakage and wastage, the water storage system is properly built considering water demand.

Recommendation: Water tanks should be fully refilled after every day.

2. Per Head Potable Water Demand:

Per Head Potable Water Demand Calculated by analyzing data of personal individual water use collected by Google Forms.

Net Potable Water Demand is: 02 Lit/head/day

Number of Stakeholders = 1044

Total Potable Water Demand = 2088 Lit /day

Total Potable Water storage system capacity = 1,500 lit

Recommendations: By calculations, it is recommended to refill the Potable water storage system tanks everyday.

EcoShastra

age 18

Recommendations:

1. Wastewater disposal:

The healthy practice should be adopted for wastewater disposal at Chemistry laboratories, which includes- keeping three separate containers for the chlorinated chemicals, non-chlorinated chemicals, and water-miscible chemicals. The generated waste chemicals are then suggested to be hand-over to the water treatment laboratories.

,age 19

Noise Audit

^{age}20

3. Noise Audit

Introduction:

Shri Shivaji Arts, Commerce, and Science College, Motala, believes in student's utmost development by providing quality education. The institute takes all moral, ethical, social responsibilities that will enhance students' focus in all aspects of the course curriculum. For the same, the institute has taken in its policy that, the institute will have silent but happening premises which will lead to better growth of students. This report includes the data, calculations, analysis, and discussion about the noise index of the campus and corresponding standards set by government agencies.

Aims and Objectives:

- To analyze noise level in campus considering road traffic parameters, different noise indices, and altitudinal response.
- 2. Recommend healthy practices to minimize or maintain noise levels.

 $^{\rm age}21$

Methodology:

- Review of literature and Government standards: This audit procedure included a review of government policies related to noise standards in educational institutes.
- Data Collection: The data regarding noise is collected from different locations and times. Noise Meter is used for the collection of data in decibels.
- 3. Result and Conclusion: The result and conclusion are drawn after the detailed analysis of the literature reviewed and the data collected.

² age 22

Map of Shri Shivaji College

age 23

Observations:

Location	No. of Readings	Time slot	Average Units (dB)
Ground	10	10:00 am to 05:00 pm	33.7
Library	10	12:30 pm to 04:30 pm	24.6
Office	10	10:00 am to 03:00 pm	40.2
Classrooms	10	10:00 am to 04:00 pm	40.6
	Ground Library Office	Location Readings Ground 10 Library 10 Office 10	Location Readings Time slot Ground 10 10:00 am to 05:00 pm Library 10 12:30 pm to 04:30 pm Office 10 10:00 am to 03:00 pm Classrooms 10 10:00 am to 03:00 pm

3ge 24

Conclusion:

The key places for noise generation are Classrom and office premises, which shows the highest (Average for the location) i.e. 40.6 dB and 40.2 dB and Library has the lowest (Average for the location) noise generation i.e. approximately near to 24.6 dB.

Discussion:

The standards set by CPCB (Central Pollution Control Board) for silent zones include noise levels of 55dB in the daytime and 45 dB in the nighttime. The core study areas of the college premises are meeting the standards set by CPCB for the educational institute and so the college can be considered as a silent zone as it meets the standards set by CPCB. The every corner of the college is free of external noise as it is surrounded by farmland from 3 sides and a rarely busy road on remaining i.e. front side.

The highest level of noise in the campus is at the office and classroom premises, which is due to gathering of people at that location for official chores as well as daily routine. The lowest noise level in the campus is near the library which is due to the best management of library culture and architectural planning of the infrastructure and dense vegetation in the campus.

Recommendations:

Following recommendations are made to monitor the noise level in campus:

 It is recommended to plant more trees near the boundary of the college campus, which will reset the noise level caused by vehicular traffic on the adjoining road.

age 25

Biodiversity Audit

²age 26

4. Biodiversity Audit:

Introduction:

The biodiversity of any institute defines the perspective of the institute towards the environment. More the diversity more the concern college has paid towards the environment. Keeping this in mind biodiversity audit is carried at Shri Shivaji Arts, Commerce, and Science College campus. This report includes the aims and objectives set for the audit, observation, conclusion, and recommendations.

Aims and Objectives:

- 1. Enlisting of species biodiversity of the campus.
- 2. Analyzing spatial features of the area.

age 27

Methodology:

- 1. Field surveys: Extensive field surveys are carried to enumerate floristic diversity and enlisting of faunal diversity.
- Collection and analysis of data: The collected data from field surveys are tabulated and analyzed for deciding the biodiversity status of the campus.
- Discussion: The aspects regarding the biodiversity audit and environment-centric approach of an institute are discussed in great detail.
- 4. Recommendations: The recommendations are issued after a detailed study of the data.

age 28

Observations and inventory

Sr. No.	Name of the plant	Number of individuals
1.	Azadirachta indica	105
2.	Pongamia pinnata	24
3.	Roystonea regia	9
4.	Ficus Benjamina	8
5.	Delonix regia	10
6.	Mangifera indica	2
7.	Cordia dichotoma	1
8.	Polyalthia longifolia	5
9.	Bougainvillea	3
10.	Nyctanthes arbor-tristis	1
11.	Terminalia catappa	5
12.	Dalbargia sisoo	35
13.	Neolamarckia cadamba	2
14.	Tecoma stans	1
15.	Aegle marmelos	3
16.	Ziziphus jujuba	10
17.	Casia agustifolia	23
18.	Ficus religiosa	1
19.	Pentandra ceiba	6
20.	Ficus benghalensis	4
21	Acacia nilotica	4

969ge

Sr. No.	Name of the plant	Number of individuals
22	Albizia lebbeck	1
23	Alstonia scholaris	4
24	Tecoma stanz	1
25	Acacia Leucophloea	1
26	Bambussa bamboo	1
27	Tectona grandis	1
28	Moringa oleifera	1
29	Syzygium cumini	1
30	Gliricidia sepium	1
31	Butea monosperma	1
32	Kigelia pinnata	1
	Total	276

Faunal Diversity:

Sr. No.	Name of the organism	
1.	Indian Squirrel	
2.	Lime Butterfly	
3.	House Crow	
4.	Bat	
5.	House Sparrow	
6.	American House Spider	
7.	Frog (Rana tigrina)	
8.	Common black ant	

Sr. No.	Name of the organism	
9.	Green bee eater	
10.	Spotted Owlet	
11.	Common wall lizards	
12.	Snail	
13.	Honey Bee (Apis dorsata)	
14.	Earthworm	
15.	Termites	
16.	Cockroach	
17.	Bed Bug	
18.	House Fly	
19.	Mosquitoes	
20.	Rat-Snake	
21.	Beetles	

Discussion:

The 276 individuals from 32 plant species and 30 notable faunal species among many other species show the richness of the campus. The institute is trying its best to maintain the biodiversity on the campus as well as off-campus. Knowing the need for percolation of scientific knowledge in the society, the Botany department has carried various projects to collect taxonomic information about the plants belonging to nearby areas, college as also donated tree sapling to the passed student of the college on the occasion of convocation and as a part of social responsibility around 500 plants of different

 $_{\rm age}31$

species are planted by the college in the surrounding village under the Biologihcal Society established by the College, images and news cuttings of the same are attached in the annexure.

The college has also installed the honey bee boxes in the campus which plays essential part in honey bee conservation.

By considering need of mass plantation and less germination of the seeds of wild plants, the college has conducted a workshop on 'Seedball Making' which provided handson training to its stakeholder and passed a good message of conservation into the society.

Recommendations:

Following recommendations are issued after studying the collected data:

- As the campus is rich in floristic diversity, efforts should be taken for raising seed banks in the campus, which can be useful in conserving biodiversity.
- 2. The plants from native flora should be preferred for further cultivational activities on the campus.

⁴88e32

ANNEXURE

News Cuttings of different environmental related activities

मोताळा येथील श्री शिवाजी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे सुयश

देशोवती वृत्तसंकलनः

सुलडाणा । स्व.डॉ.ए री.जे.अब्दूल कलाम यांच्या त्रवणीलिमिन डि.डिस्टट्यूशन ऑफ ग्रीम डॉजिंग्अरीम एनाजरमेटल योग इतिमिश्यसेम एनेवरस्थेटल कर्म्यसेकान ऑर्मनाश्मेशन औरक सेवर्ड इत्तर १० दिवरसंभा प्रकाम आपोत्मीत करण्यात आसा होता. या प्रकासमध्ये सी दिवाजी कामा गाणित्या व विकास मार्गवियालगायाचा किता ध्योगी विकास कर्मवियालगायाचा किता ध्योगी विकास असीवर सुपने हा प्रकास करण्यात स्वास्त्री विकास प्रकारणी विकासीना २० आपितर राजी प्रधार्य प्राप्तांचीना २० आपितर राजी प्रधार्य प्राप्तांचीना २० आपित राजी प्रधार्य प्राप्तांची स्वास्त्रांची करण्यात

आवा आवाजेल पूप चेवाई यांनी भी विवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय येथील आ.हॉ चित्रा दिनकर मार्ग यांची झोजेल्ट कडे आर्डिनेटर म्हणून निवह करण्यात आली

खेस्ट अधीक्टर पुष महाराष्ट्रामध्ये पहिला.. चेन्बई द्वारा आयोजील ९९ दिवसाच्या ऑलनाईन प्रकल्पामध्ये श्री जिताजी महाविद्यालय मोताजा येथील बेस्ट अविवस्ट, युपने वक्ष संपादन केले. या पुषमध्ये शुभम जैस्याल, मोहम्मदअमेर, सीमा खान, मिरा विरो, जेता वहाकर, मोहिनी शेळके, अजली होहें. अध्या निकम, कानेड्डरी महत्व्वाणे, कामिणी चोपहे या विद्याख्याँचा समावेज आहे.

जाने जाय तेन पुप चेवई वांनी वी विद्यालयों प्रश्निक विद्यालयों का सम्वेद आहे. विद्यालयों का वांनी वी विद्यालयों का वांनी वी विद्यालयों का वांनी वी विद्यालयों का वांनी वी विद्यालयों का वांनी विद्यालयों का वांनी वांनी

श्री शिवाजी महाविद्यालयात मधुमक्षिका पालन प्रकल्पाचे उदघाटन

मोताळाःस्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विद्यान महाविद्यालयात प्राणिशास विभागाअतर्गत महाविदयालयात मधुमक्षिका पाठन प्रकल्पाचे उद्यादन करण्यात आले. प्रशासनी पालन हा शेतीवर आधारित कृषी पुरक उपक्रम आहे. शेतकरी अतिरीक्त उत्पनन मिळवण्यासाठी हा उद्योग करु शकतात मधमाच्या फुलामधील मकरदाचे मधामध्ये स्थांतरण करतात आणि त्यांना पोळयाच्या कप्यांमध्ये

विविध प्रकल्प महाविद्य प्राणिशास विभागातर्फे आयोजित केल्या जातात. या प्रकारच्या प्रकल्पामुळे विद्यार्थाना प्रात्यक्षिक स्वरूपात माहिती मिळते व स्वत च्या पायावर भविष्यात उभे राहण्यासाठी मार्ग मिळतो महाविद्यालयातील आशा प्रकारच्यां आभ्यासपूरक उपक्रमा मुळे विध्यार्थ्यां मध्ये उद्योजकता व स्वयरोजगार भावना विकसित होईल . कार्यक्रमाला प्राणिशास साठबुन ठेवतात जंगलामधून मध्य उद्योग एक टिकाङ उदयोग म्हणून पासूनच होतीही निगडित, या प्रात्याक्षिके कारण्यासबंधीची डॉ. अरुण गवारे, हॉ. वित्र मोरे गी.बा. करण्याचा उद्योग उदयास येत आहे. मध, पोठन, व्यवसायावे महत्व महाविद्यालया माहिती श्री विष्णू कुमार जगठे डॉ. प्रवीण ठंग, डॉ. राहुल उके, विभाग प्रमुख डॉ. अभय ठाकूर, गों को करण्याचा उद्धान उद्धान उद्धान वर आहं मध् पाठन, व्यवसायाव महत्व महाग्वप्यादन माहिता आ विष्णू कुमार जात ज वीर्षकाळापासून अस्तित्वात आहे वी होनाम, प्रोपोठित, रॉयळ जेठी तीठ प्राचार्य डी. सुनीठ पाठे सचिव हनी वी वेउपर कलस्टर प्रा शुभम साखरे तसेच मध् आणि व्यापासून बनवेठेल्या आणि मेण ही मध्याशी पाठनातून सरानी विद्याधाना समजावून जळगाव व गजानन तिरामठ यानी महाविद्यालयातिठ प्राध्यापक वृद् नय आणि त्यावासून बनवटाच्या आरण सम्भारत पाटनायून संसाना विद्यावामा समजासून जळगाव व गजानन वारामाट याना नावाववाटमायाच प्रस्तावाचे अप्राप्त सम्भारत विद्याचे वाहाविद्याच्या सहाविद्याच्या सहाविद्याच्याचे सहाविद्याचे सहाव वादा असंस्थाने मधमाशी पालनाचा उत्पादने आहेत. विदयार्थी दशे. महत्वपूर्ण माहिती. तसे घ अशा प्रकारचे विदयार्थी केदित. मोठया संख्येने उपस्थित होते.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात वृक्षारोपण संपन्न

मोताळा :स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक अमरावती) व मा. प्राचार्य करंज,मोह,आदीवृक्षांचे रोपण १९/०७/२०२१ रोज सोमवारला नी.लेशजी गावंडे (व्यवस्थापन मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. वृक्षारोपण कार्यक्रमाचे आयोजन परिषद सदस्य, संगा बा. अ. वृक्षारोपण कार्यक्रमाच्या यशस्विते वनस्पतीशास्त्र विभाग, राष्ट्रीय विद्यापीठ) याच्या शुभ हस्ते साठी प्रा. नागेश गट्टूवार, डॉ सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेना करण्यात आले यावेळी प्राचार्य डॉ अभय ठाकूर, प्रा.डॉ. अरुण गवारे, यांच्या संयुक्त विद्यमाने मा. सुनील पांडे सर, प्रा. डॉ सुनील प्रा. भास्करराव भिसे, प्रा. पराग प्राचार्य डॉ सुनील पांडे सर यांच्या मामलकर सर, प्रा. धुमाळ सर, प्रा. ब्राह्मणकर, प्रा. हिरनवाळे, प्रा. दादा मार्गदर्शनात करण्यात आले होते. सौ. मास्कर मॅडम, प्रा मेहेरकर, मनगटे प्रा निलेश रहाटे, प्रा प्रतिक या कार्यक्रमाला महाविधालयीन प्रा. पुरुषोत्तम चाटे, प्रा डॉ प्रविण गायकी, प्रा डॉ सुप्रिया बेहरे मॅडम, विकास समितीचे सन्माननीय ठेंग, प्रा. डॉ. उतेंग, प्रा. साखरे डॉ. चित्रा मोरे मॅडम, प्रा रामेश्वर सदस्य मा. व्ही. टी. देशमुख, मा. उपस्थित होते. यावेळी अर्जुन, बनकर,श्री गवई यांनी प्रयत्न केले.

ओमप्रकाशजी देशमुख (आजीवन आवळा, फणस, कडुनिब,

सदस्य,श्री शिवाजी शिक्षण संस्था उंबर, लक्ष्मणफळ, वड, सिताफळ,

श्री शिवाजी महाविद्यालयात वन संवर्धन दिन साजरा

वस्तार वास्त्र विभाग व सामाजिक वस्त्रिकता विभाग परिक्षेत्र मोतारण पांच्या संपूक्त विश्वामं गाम को यू अंगांत्र मा कार्यक्रमानी आर्थक कारण्यात आर्थे देते कार्यक्रमाना मामुख अतिक्षी मा विश्वाम परित्त मामुख अतिक्षी मा विश्वाम परित्त मामुख्य अत्र स्त्रीत्र स्त्रात्र सामाजिक कार्यक्रमानी आरख्य मा आर्थकर्त मामुख्य मामु अरख्य मा आर्थकर्त मामुख्य मामु स्त्र मा हो सूर्विक मामुख्य मामु मान्य आर्थकर मामु विश्वाम पुराद्य सर, प्रा. मी, नदा माम्बस्त्र मोदम, या अर्थिकरामान प्राराज्य सामाज्य सामाज्य मामु सामाज्य मामु

सम्मानिक बनीकरण विभागाच्या करिने हुम्बान कन्यायरण अस्मान्ता अर्तरे रच्या नहें प्रति विशेष हो। हो सहन वर्ते ।

साम्राच्या आरूत वृक्ष पर हिने चोडली कृष्णाना ५ फल्लावा च ५ सम्राचान था गुप्पा समझे था नाम्राच्या आरूत हो।

साम्राच साम्राच साम्राच वर्तिकामाच्या विकास साम्राच साम्राच

श्री शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय वेबीनार संपन्न

मोताळा दि. २८ । प्रतिनिधी मोताळा- स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा, बलढाणा येथे वनस्पतीशास्त्र विभागाच्या वतीने गष्टीय विज्ञान दिनाचे औचित्य साधून "ऑरगॅनिक फार्मींगः प्रिन्सिपल अंड स्कोप' या विषयावर वेबिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. कोवीड- १९ चा प्रादुर्भाव लक्षात घेता वेबिनार ऑनलाईन पद्धतीने गुगल मीट च्या माध्यमातन घेण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष माननीय प्राचार्य डॉ. एम. इंटल्य, मामलकर हे होते. या कार्यक्रमाला औरंगाबाद हे प्रमुख वक्ते

म्हणून उपस्थित होते. म्हणून उपस्थित होते.

अध्यक्षीय भाषणामध्ये
महाविद्यालयाचे प्राचायं डाँ
मीलण टेंग यांनी करून दिला.
मीलण टेंग यांनी अभ्यत्र प्रा. हां राहुल के यांनी मानले. कार्यक्रमाला प्राच्यापक स्वाय्यां, मालण्यालयातील विद्यार्थी मीट्याण करून दिला.
मीलण टेंग यांनी अध्यत्य होते. कार्यक्रमाल्या रामाल्या वाल्या कार्यांची आटवण करून दिला.
मीलण टेंग यांनी मीलण टेंग यांनी मानले. शेती ही काळाची गरज आहे असे

सर यांनी सेंद्रिय शेती मधील उदिष्ट व फायदे विषद केले. सध्या भारत देश जगामध्ये सेंद्रिय शेतीमधील उत्पन्नामध्ये अग्रेसर असल्याचे त्यांनी सांगितले. सेंद्रिय शेती विषमुक्त असून त्याचा पर्यावरण वा सर्जीवसुष्टी वर विपरीत परिणाम होत नसल्याम्ळे सेंद्रिय शेतीकडे वाळण्याचे आवाहन त्यांनी याप्रसंगी केले.

प्रा. **डॉ मुशील मातपुने मर**, वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. जी. एस., नानासाहेब कटम कृषि महाविद्यालय गांधेली औरंगाबाट हे प्राप्त प्रा. हॉ. अभय ठाकुर यांनी, तर व्याख्यात्यांचा परिचय प्रा. डॉ.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात पदवी वितरण समारंभ संपन्न

मोताळा: स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक १९ जुलै रोज सोमवारला पदवी वितरण समारंभाचे आयोजन मा. प्राचार्य डॉ सुनील पांडे सर यांच्या मार्गदर्शनात करण्यात आले होते. या समारंभाला महाविद्यालयीन विकास समितीचे सन्माननीय सदस्य मा. व्ही. टी. देशम्ख. मा. ओमप्रकाशजी देशमुख (आजीवन सदस्य श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती) व मा. प्राचार्य नीलेशजी गावंडे (व्यवस्थापन परिषद सदस्य, सं.गा.बा. अ. विद्यापीठ) यांची प्रमुख पाहणे म्हणून तर प्रमुख उपस्थितीमध्ये प्रा. डॉ सुनील मामलकर सर, प्रा. धुमाळ सर व प्रा. अविनाश मेहरकर उपस्थित होते. समारंभाच्या अध्यक्षस्थानी मा. व्ही. टी. देशमुख हे होते. कार्यक्रमाची सुरुवात दिप प्रज्वलन, प्रतिमा पूजन

व विद्यापीठ गीताने करण्यात विभागप्रमख प्रा सी. नंदा केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक यांनी मानले. या समारंभाच्या प्राचार्यं डॉ सुनील पांडे सर यशस्वितेसाठी प्रा. नागेश यांनी केले. यावेळी कोविड गट्टवार, डॉ अभय ठाकूर, १९ च्या नियमांचे पालन करून प्रा. शुभम साखरे, डॉ. अरुण कला शाखेच्या १४, वाणिज्य गवारे, प्रा. भास्करराव भिसे, शाखेच्या ०६ व विज्ञान प्रा. पुरुषोत्तम चाटे, प्रा. पराग शाखेच्या ३० असे एकण ५० ब्राह्मणकर, डॉ राहल उके, प्रा विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्र व अमोल बढे व प्रा. हिरनवाळे, वृक्षरोपे देऊन गौरव करण्यात प्रा. दादा मनगटे, प्रा. निलेश आला. यावेळी मान्यवरांनी रहाटे, प्रा. प्रतिक गायकी, प्रा. आपले मनोगत व्यक्त केले. डॉ सुप्रिया बेहरे मॅडम, डॉ या समारंभाचे समन्वयक चित्रा मोरे मॅडम, प्रा रामेश्वर वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख बनकर, श्री सिराळ, श्री प्रा. डॉ प्रविण ठेंग हे होते. कुयटे, श्री खाडे, श्री धुरंधर व

उपस्थित सर्व मास्कर मॅडम यांनी केले व मान्यवरचे स्वागत मा. प्राचार्य आभार वाणिज्य विभागप्रमुख डॉ सुनील पांडे सर यांनी प्रा डॉ सुनील मामलकर सर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन मराठी श्री सोनूने यांनी प्रयत्न केले.

। शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय वन्यजीव दिन साजर

मोताळा, बुलडाणा येथे प्राणिशास सर यांची उपस्थिती होती विभागाच्या वतीने जागतिक तसेच प्रमुख वन्यजीव दिनाचे अववैत्य साधून वक्ते म्हणून वन्यजीव आणि त्यांचे संवर्धन या प्रा.डॉ.आर व्ही विषयावर वेबिनारचे आयोजन शहादूरे दिनांक ३ मार्च रोजी करण्यात हाहा हटा हा इ आहे मेले होते कॉविड-१९ चा प्राध्यापक, श्री प्राद्भीव लक्षात घेता वेविनार वसतराव नाईक

तेताळाःश्री शिवाजी कला. प्राध्यापक तथा आय क्यू ये सी जागतिक वन्यजीव यांचे महत्व दिले कार्यक्रमाचे वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय संचालक प्रा. अविनाश मेहरकर

भादुभाव छवात थता वावनार वस्तराव नाइकालक वाका कार्या कार्या कार्यक्रमा हो। हिं हा नाहा सहाविधालय धारणी. अमनलाईन पढ़तीने गुगल मेंट व्या महाविधालय धारणी. अमरलाती यांची उपस्थित कार्यक्रमाल, प्रियोग स्थानिक लोकोकहून पढ़द्वार, प्रा वाव मनगढ़े, प्रा महाविधालय धारणी. अमरलाती यांची उपस्थित कार्यक्रमाल स्थानिक लोकोकहून पढ़द्वार, प्रा वाव मनगढ़े, प्रा तसे साधाविधालय धारणी. अमरलाती यांची उपस्थित कार्यक्रमाल अध्यक्ष महाविधालयांचील विधार्थी कार्यक्रमाल अध्यक्ष महाविधालयांचील विधार्थी कार्यक्रमाल अध्यक्ष महाविधालयांचील विधार्थी कार्यक्रमाल अध्यक्ष महाविधालयांचील विधार्थी महाविद्यालयातील इम्रजी विषयाचे अविनाश मेहरकर सर यांनी आणि त्याचे महत्त्व पटवून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. मोठ्या संख्येने उपस्थित होते

आणि त्यां से प्राणिशास विभागाने विभाग प्रमुख मार्गदर्शन लाभले कार्यक्रम यशस्त्री कार्य पटदून प्रा डॉ. अभय ठाकूर यांनी तर करण्यासाठी प्रा. मास्कर मेंडम दिले. प्रमुख सूत्रस चालन व ावल, प्रमुख प्रश्निक बाटन व आभार प्रानावज्ञय चुनाळ सर, प्री-वक्तं ब्रा. झां. आर प्रा. डॉ. अराण गवारं यांनी केले पुरुवालम वाटे सर प्रा. प्रवीण इते बहादूरे आणि प्रमुख वक्त्याचा परिचय ठॅग सर,प्रा. शुभम साखरे प्रा. प्रा डॉ चित्रा मोरे मॅडम यांनी पराग ब्राह्मणंकर आणि इतर में क्रघारातील केला. कार्यक्रमाची तात्रिक बाजू प्राध्यापक आणि शिक्षेत्तर वन्यजीव आणि प्रा. भास्करराव भिसे, प्रा. कर्मचारी याचे महत्वाचे सहकार्य कांधािल निलेश रहाटे,प्रानागेश लाभले.

आभार प्रा. विजय धुमाळ सर, प्रा कार्य कमाला

शिवाजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय प्रदूषण नियंत्रण दिन

मोताळा (प्रतिनिधी)

स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविदयालय, मोताळा येथे २ डिसेंबर रोजी राष्ट्रीय प्रदुषण नियंत्रण दिवस साजरा करण्यात आला.

या कार्य कमाला महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ एच. जी, पाटिल सर उपस्थित होते. महाविदयालयातील रासेयो विभाग

आणि विज्ञान विभाग यांच्या संयुक्त आणि महाविदयालयीन परिसर प्रा. नागेश गट्टूवार, प्रा. भास्कर

विदयमाने महाविद्यालयातील प्लास्टिक मुक्त करण्याचा संकल्प भिसे, प्रा. निलेश रहाटे, प्रा. विद्यार्थी यांनी प्लास्टिक गोळा करण्यात आला. त्यानंतर दादासाहेब मनगटे आणि प्रा. डॉ करून प्लास्टिक चा वापर न विद्यार्थ्यांनी महाविदयालयीन राहल उके सर्व प्राध्यापक वृंद, करण्याचा संकल्प केला. यावेळी परिसरातील प्लास्टिक कचरा जमा शिक्षकेत्तर कर्म चारी ,रासे यो डॉ प्रविण ठेंग व डॉ अभय ठाकुर करण्यात आला. यावेळी स्वयंमसेव,महाविद्यालयातील यां नी प्रदूषणामूळे होणारे प्रा.पी.आर.चाटे,प्रा.धुमाळ , प्रा. विद्यार्थी यांनी कार्यक्रम यशस्वी दुष्परिणाम यावर मत व्यक्त केले डॉ अरुण गवारे, प्रा. डॉ मोरे मॅडम, करण्यासाठी अथक परिश्रम घेतले.

सीड बॉल निर्मिती कार्यशाळा

एक पाऊल वृक्षसंवर्धनाकडे; श्री शिवाजी महाविद्यालयाचा उपक्रम

सकाळ वृत्तमेवा

मानाळा. ना. १८ : येथील औ शिवाजी करहा, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात बायोलीजिकल मोसायटी आणि ग्रीन आमी यांच्या संयुक्त विद्यमान बधवारी आंत्रलाईन मोड बॉल निर्मतः कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले दोते, प्राचार्य हुँ, सुनोल मामलकर याच्या मार्गदर्शनान सदर कार्यशाळा येण्यान

विद्यार्थ्यामध्ये वसारोपण आणि वृक्षसंबर्धनाची आवड निर्माण करणे

हा या आयोजनमणील उद्देश होता प्राणिशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. अभय ठक्र यांनी मोड बॉलची मंकल्पना विशद केठी, वृक्षबीज फेक्स्प्यापेक्षा मीड बल्डि बनवन फेक्ट फेली महत्त्वाचे आहे न वनम्पतिशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.डी. प्रवीण हेंग यांनी सांगितले. कार्यशाळेचे मयोजक पा. माखरे हे होते. कार्यशाळेठा विद्यार्थ मोठ्या महयने महभागी झाले होते. दरम्यान, ग्रुपम जैम्बाल य विद्यार्थ्यनि सर्वाधिक ५०% मीड र्बाट बनव्र प्रथम क्रमाक पटकावता कार्यशास्त्रस्या शेवटी प्रश्नमंत्रपाचे आयोजन करण्यात आर्ट होते.

महभागी सर्व विद्यार्थ्यांना ग्रमाणपत्र देश्यन आले. कोविड १९ विपाणच प्रदर्भव लक्षात चेता कायंशाचा ही जानलाईन पदातीने घेण्यात आली. कार्यशास्त्रच्या यशस्त्रितसन्तं इति गतार, डॉ. मीर व डॉ. उके यांनी फीश्रम घेतले.

श्री शिवाजी कला वाणिज्य व व विज्ञान महाविद्यालयाच्या ३० विद्यार्थ्यानी जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त आपापल्या दारी केले वृक्षारोपण

केल्या जातो. या दिवसाचा मुख्य शिवाजी

मोताळाःस्यानिक श्री शिवाजी कला उद्देश म्हणजे जगातील प्रत्येक वनस्पतीशास्त्र आणि प्राणीशास्त्र वाणिज्य व व विज्ञान माणसांमध्ये पर्यावरणाविषयी महाविद्यालयात दिनांक ५ जून जनजागृती करणे आणि संपूर्ण रोजी जागतिक पर्यावरण दिना राष्ट्राने पर्यावरणाविषयी पृधकार निमित्त वनस्पतिशास्त्र आणि येणे असा आहे. जागतिक पर्यावरण माध्यमातू न देण्यात आली प्राणीशास्त्र विभागातर्फे आयोजित विवस हा जगात वेगवेगळया कार्यक्रमांतर्गत महाविद्यालयातील पद्धतीने साजरा करण्यात येतो. विज्ञान विभागातील विद्यार्थ्यांनी पर्यावरणाविषयी जनजाग्ती आपापल्या घरी तीस विद्यार्थ्यांनी करण्यासाठी आज सभा, समेलने, प्रवीण ठेग तसेच प्राणिशास्त्र विभाग झाडे लावून जागतिक पर्यावरण आणि चर्चासत्रे आयोजित करणे दिवस साजरा केला. जगातील १०० है महत्त्वाचे आहे. विद्यार्थी दशेत विद्यार्थी ना योग्य मार्गदर्शन पेक्षा जास्त देशांमध्ये दिनांक ५ पर्यावरणाविषयी जनजागृती ही जून हा दिवस जागतिक पर्यावरण अत्यंत महत्त्वाची आहे. याच प्राध्यापक प्रा साखरे सर, डॉ उके दिवस म्हणून उत्साहात साजरा संकल्पनेचा हेतू लक्षात घेऊन श्री सर,डॉ गवारे सर आणि डॉ मोरे

विभागातर्फे विद्यार्थ्यां मध्ये झाडे आणि प्राण्यांविषयी माहिती गूगल कलासरूम आणि इंटरनेट संकल्पने साठी स्थानिक महाविद्यालया तील प्राचार्य डॉ. मामलकर सर आणि वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. प्रमुख डॉ.अभय ठाकर यांनी केले तसेच दोन्ही विभागातील महाविद्यालयात मॅडम यांची सहकार्य लाभले.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात 'जल पे चर्चा' कार्यक्रम संपन्न

परिवर्तन अभियाना अंतर्गत हा होता. या कार्यक्रमाच्या कार्यक्रमाचे

येथील श्री शिवाजी पाणलोट विकास याबाबत माहिती कळांसे, प्रा धुमाळ, प्रा मेहेरकर काता, वार्षिणाच्या व विश्वान देऊन वर्गी करणे तसेच ग्राम सर, प्रा मास्त्र मेंझ्य होते. या महाविद्यालयात दिनांक ५/०३/ सामाजिक परिवर्तन अभियान सुरु वें वेंडी उपस्थित सर्व मान्यवरांनी २०२० रोजी 'जल पे चर्चा' असलेल्या गावांमध्ये स्वखुशीने जलसंधारण व जलव्यवस्थापन या कार्यक्रमाचे ग्राम सामाजिक श्रमदान करण्यास प्रोत्साहित करणे विषयावर मार्गदर्शन वेउले. सूत्रसं चातन आयोजन करण्यात आहे होते. अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ एच. जी. वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा कार्यक्रमाची सुरुवात दीप प्रज्वलन पाटील सर हे होते तर प्रमुख डॉ प्रविण ठेंग सर यांनी केले तर व प्रतिमा पूजनाने करण्यात आली. उपस्थितीत प्रा हॉ भारंबे सर विङ्ग प्रास्ताविक प्रा हॉ चित्रा मोरे मॅडम यावेळी प्रा. डॉ गवारे सर, प्रा हॉ

या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट गनम्हतिब्दालयात मठकपूर, श्री यानी वैज्ते. आभारप्रवर्शन उके सर, प्रा साखरे सर, प्रा सर, प्रा चन्नेकर सर, प्रा से हे विहेर महाविदयालयीन युवक युवतीना आनंव तिवारी सर श्री.राजेंद्र प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा डॉ गट्टुवर सर, प्रा भिसे सर, प्रा में इम उपस्थित होते. कार्यक्रमाची जल शक्ती अभियानाबद्दल माहिती वैराळकर साहेब, श्री दिलीप मोरे, अभय ठाकूर सर यांनी मानले. रहाटे, प्रा मनगटे सर, प्रा हिरनवाळे संगता राष्ट्रगीताने करण्यात आठी.

Photographs

age 41

Vermicompost unit

age 4,

Rainwater harvesting

Bee keeping unit

age43